

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ВАПЦАРОВ”-ПЛОВДИВ
УЛ „ОГРАЖДЕН” 10 ТЕЛ/ФАКС 957183, 953058
e-mail: vapcarov.su@vapcarov.com

УТВЪРЖДАВАМ!

Директор:

/Ел. Александрова/

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ
НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ВАПЦАРОВ“
2020 – 2024 ГОДИНА

Стратегията за развитие на училището за периода 2020 – 2024 е приета на заседание на Педагогическия съвет /Протокол № 14 / 08.09.2020 г и е утвърдена със заповед **№ РД – 10 - /15.09.2020 г. на директора на училището.**

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата Стратегия определя развитието на СУ „ Никола Вапцаров“ през следващите 4 години, чрез оптимизиране и обновяване на технологиите, методите, средствата и организацията на дейностите в съответствие с приоритетите за развитие на образованието в Република България и принципите на общото Европейско образователно пространство.

Самата стратегия е резултат от осъзната в училищната общност необходимост от промяна и превръщането на училището в организатор, създаващ условия за личностно развитие на учениците чрез формиране на ключови компетентности и способности за самостоятелно усвояване на знания.

1.1 Нормативна основа

Стратегията за развитие на училището се основава на приоритетите, целите и стандартите, заложи в следните документи:

- 1.1.1. Конституция на Република България
- 1.1.2. Стратегия на европейският съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“
- 1.1.3. Стратегия за ефективно прилагане на информационните и комуникационните технологии в образованието и науката на Република България (2014-2020)
- 1.1.4. Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020)
- 1.1.5. Национална стратегия за учене през целия живот (2014-2020)
- 1.1.6. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015-2020)
- 1.1.7. Конвенцията на ООН за правата на детето
- 1.1.8. Закона за закрила на детето
- 1.1.9. Закон за предучилищното и училищно образование /ЗПУО/.
- 1.1.10. Наредба №5/30.11.2015г. за общообразователната подготовка
- 1.1.11. Наредба №7/11.08.2016г. за профилирана подготовка
- 1.1.12. Наредба №8/11.08.2016г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование
- 1.1.13. Наредба №9/19.08.2016г. за институциите
- 1.1.14. Наредба №10/01.09.2016г. за организацията на училищното образование
- 1.1.15. Наредба №13/21.09.2016г. за гражданско, здравно ,екологично и интеркултурно образование
- 1.1.16. Наредба №15/22.07.2019г. за статута и професионалното развитие на учителите, на директорите и другите педагогически специалисти
- 1.1.17. Наредба за приобщаващото образование
- 1.1.18. Национална референтна рамка.
- 1.1.19. Стратегическа рамка — „Образование и обучение 2020“

- 1.1.20. Стратегическа рамка за развитие на образованието и обучението в РБ (2021-2030).
- 1.1.21. Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта.
 - 1.1.17. Регионални приоритети на средното образование
- 1.1.21 Областна стратегия, общинска стратегия и годишен план за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците на кмета на общината.
- 1.1.22 Стратегия за възпитателната работа в образователните институции периода 20..-2030 година
- 1.1.23 Други нормативни документи, национални и международни, засягащи развитието на образованието

В центъра на процеса на обучение, възпитание и социализация се поставя детето с неговите заложи, интереси и потребности.

Настоящата Стратегия за развитие на СУ „Никола Вапцаров“ е разработена на основание чл. 263, ал.1, т.1 от ЗПУО⁻¹ и чл. 7 от ЗФУКПС⁻².

1.ЗПУО – Закон за предучилищното и училищното образование, Обн., ДВ, бр. 79/ 2015 г., в сила от 01.08.2016 г.

2.ЗФУКПС – Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Обн. ДВ. бр.21 от 10 Март 2006г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.54 от 16 Юли 2010г.,изм. ДВ. бр.98 от 13 Декември 2011г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.43 от 7 Юни 2016г.

Стратегията за развитие на 93 СУ „Александър Теодоров – Балан“, обхваща периода от 2016 до 2020 година, като се актуализира всяка година.

1.2 История и статут на СУ „Никола Вапцаров“

На 9 юли 1969 година е открито 42 ОУ в квартал „Гагарин Изток“. Негов първи директор е Минко Минков. Година по -късно, с решение на НС училището получава името „Никола Вапцаров“. На първия патронен празник – 03.12.1971 година присъства сестрата на поета Райна Вапцарова. От тогава училището достойно защитава мястото си на образователно средище в гр.Пловдив. Училище „Никола Вапцаров“ става ЕСПУ с решение на ОНС през 1981 година. Първият випуск на ЕСПУ има двама медалисти – Гергана Панова /златен/ и Румен Кумчев /сребърен/. През 1990/91 е реорганизирано в СОУ и в него се обучават ученици от 1 до 11 клас, сега от 1 до 12 клас. То става притегателен център не само за учениците от Пловдив, но и от близките общини.

През изминалия период училището има и отстоява мястото си на иновационен център за обучение. Спазвайки образователните изисквания, екипът от преподаватели и ръководството търси нови програми и методи за по-добра подготовка на своите ученици за среща с предизвикателствата на живота. По авторски програми се обучават ученици в паралелка „помощник- възпитател в детска градина“, „митническо комисионерство“, „юридическа паралелка“. В условията на преход амбицията и желанието да се отговори на пазарните условия доведоха до разкриването на единствената в страната паралелка „дилъри и брокери на ценни книжа и парични средства“ и професионално обучение „ювелири“. Наред с тесните образователни функции, които изпълнява като институция, СОУ „Никола Вапцаров“ е отворено за всякакви инициативи, които счита за полезни за учители и ученици. През 2016 година с навлизането на новия закон за училищно и предучилищно образование СОУ „Никола Вапцаров“ променя името си на СУ „Никола Вапцаров“.

В СУ „Никола Вапцаров“ през 2020/2021 година ще се обучават 412 ученици от първи до дванадесети клас.

Обучението се осъществява от 33 педагогически специалисти.

Наименованието на училището е средно училище „Никола Вапцаров“

Седалището на училището е в район СЕВЕРЕН.

Официалният адрес град. Пловдив, улица „Огражден“ № 10

СУ „Никола Вапцаров“ е общинско. Според вида на подготовката то е неспециализирано, а според етапа или степента на образование е средно от I до XII клас. Училището осигурява общообразователна, професионална, разширена и допълнителна подготовка. Предимство на училището е единствената в България професионална паралелка „Бижутер“, целодневната организация на обучение, в която са сформирани групи от I до IV клас, при желание на родителите и V-VII клас. Училището осигурява обедно хранене. За постигане на целите си училището работи в партньорство с училищно настоятелство, обществен съвет, ученически съвет, Регионално управление на образованието-Пловдив, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, ЦСОП, Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, с органите на местната власт и с други институции.

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНСТИТУЦИЯ

2.1. Социално-икономически анализ

• Основни предизвикателства пред българската образователна система и ефективни начини за справяне с тези предизвикателства на СУ „Никола Вапцаров“

Предизвикателствата на динамично променящите се съвременни обществени отношения и навлизането на информационните и комуникативни технологии в живота водят до промяна и в образователна система и намиране на ефективни начини за справяне с тях. Правилният начин за разрешаването им пред СУ „Никола Вапцаров“ е изграждането на автономни и инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи ключови компетентности, с нагласи за учене през целия живот, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на общността. За тази цел училището прави своя избор да се развива като съвременна конкурентноспособна образователна институция, на която целите и резултатите от ученето са подчинени на новите образователни стандарти, обвързани с условията и процесите за тяхното постигане. Ключовите компетентности, които учениците на СУ „Никола Вапцаров“, трябва да овладеят като комплекс от взаимосвързани знания, умения и нагласи или отношения, необходими за личностното им развитие и изграждането на активната им гражданска позиция, намират своето място в изучаването на общообразователната, разширената и допълнителната подготовка. СУ „Никола Вапцаров“ предприема политики и мерки за подготовката на учениците за участие в социалния живот.

Образователната институция е изправена и пред друго предизвикателство – осигуряване на възможности за приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици.

Ярък пример за демократичния дух на образователната институция е приобщаването на родителите като активни участници в образователния процес и разгръщането на възможностите им за граждански контрол чрез участие в Обществен съвет.

Автономията на училището включва правото му да разработва училищни учебни планове, учебни програми за разширена и допълнителна подготовка, както и да разпределя учебната програма в рамките на съответния етап в зависимост от потребностите на учениците. Това е истинско предизвикателство, носещо след себе си и свобода, и отговорност, защото резултатите от избора стават известни след години. В този контекст училището поема предизвикателството да разработва интердисциплинарни учебни програми, свързани с природните и обществени науки, новите технологии и чуждите езици, в резултат на които да се подобрят резултатите от ученето по съответните учебни предмети.

Важен фактор за гаранция на качествено образование е непрекъснатото повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и превръщането ѝ не само в право, но и в задължение. В СУ „Никола Вапцаров“ квалификацията и кариерното развитие на педагогическите специалисти се реализира чрез обученията по международни и национални програми и повишаване на компетентностите на конкретния педагогически специалист. В съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, се търси път за професионално развитие, адекватно на националната, регионалната, общинската и училищната политика, насочено и към напредъка на децата и учениците. Очакванията са тези политики и мерки за кариерно развитие на педагогическите специалисти да благоприятстват атестацията им като оценка на съответствието на дейността им с постигнатите резултати.

Гаранция за добро управление е и умението за управление на делегиран бюджет и осигуряване на алтернативни източници на финансиране, което училищното ръководство поставя като една от приоритетните си оперативни задачи.

2.2. Демографска характеристика:

В район СЕВЕРЕН има 12 училища, с около 9000 ученици.

2.3. По отношение членството в Европейския съюз:

Нарастват изискванията към институциите и към СУ „Никола Вапцаров“. Училището предприема необходимите политики и мерки за повишаване качеството в образователната институция. Пред училището се откриват и нови възможности за бъдещо развитие. Повишават се възможностите за участие в европейски проекти и програми (алтернативни източници на финансиране). Разкриват се възможности за финансиране по Структурните фондове и необходимост от перманентно обучение на екипи за работа по проекти и програми.

2.4. Ученици

В училището се обучават ученици от I до XII клас включително, повече от които живеещи в близост до СУ „Никола Вапцаров“. Анализът на движението на ученици показва, че децата се преместват навън или към училище основно по семейни причини, поради смяна на местоживееене или напускане на страната. В училището са създадени възможности за включване на учениците в извънкласни дейности - футбол; баскетбол, лека атлетика, модерни танци, художествена гимнастика, английски език, занимания по интереси, както и работа по проекти за допълнително обучение „Подкрепа за успех“, „Образование за утрешния ден“, Приобщаващо образование.

2.5. Педагогически специалисти и непедагогически персонал

През учебната 2020/2021 година щатният персонал в СУ „Никола Вапцаров“ е 42, от които 33 педагогически специалисти, в т.ч. директор и 9 непедагогически персонал.

Голяма част от учителите повишават квалификацията си в различни квалификационни форми: семинари, обучения, придобиване на квалификационни степени. Носители на професионално – квалификационни степени са 90% от педагогическите специалисти.

Състав на учителите:

- ✓ Главни учители: 0
- ✓ Старши учители: 18
- ✓ Учители: 15

През последната година се наблюдава увеличаване на броя на младите учители.

В училището има една синдикална структура, с която има добър диалог при регулиране на трудовите отношения с директора на училището. Същите участват при разработване на вътрешно - училищните правилници, правила, процедури и бюджет.

2.6. Материална и учебно-техническа база.

На приземния етаж се намират два кабинета – работилници по бижутерство и кабинет по геология и минералогия; на първия етаж са: пет учебни стаи на начален курс, малък физкултурен салон за начален етап и големи физкултурен салон с прилежащи две съблекални, библиотеката, кинозалата и кабинета на медицинската сестра. На втория етаж има четири учебни стаи на начален етап, два кабинета по информационни технологии, кабинет по музика, кабинет по философия, кабинет по английски език, учителската стая, кабинетите на директора, заместник – директорите, педагогически съветник, главен счетоводител и деловодство. На третия етаж се намират шест класни стаи на учениците от прогимназиален етап, кабинети по география, физика, химия и биология. На четвъртия етаж са: шест учебни стаи на учениците от гимназиален етап, кабинет по английски език и игротека за учениците в групи с целодневна организация на учебния ден.

SWOT АНАЛИЗ

Целта на SWOT – анализа (силни, слаби страни, възможности и заплахи) е да се определи количествено и качествено състоянието на училището като система. Приложи се групов метод на работа с цел оценката да бъде по-обективна. Чрез него се поставя стратегическата диагноза и е база за извеждане на стратегическите цели и мерки.

ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ	ВЪНШНИ ФАКТОРИ
СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Развиване умения за учене - Осигурена ефективна допълнителна подкрепа - професионално поведение на педагогическите специалисти - Проактивност на директора - Стратегически и оперативен мениджмънт 	<p>Предоставяне на качествено образование</p> <p>Включване на учителите в различни форми на квалификация. Засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците.</p> <p>Изграждане на ефективно ученическо самоуправление.</p> <p>Провеждане индивидуални консултации с учители с ученици и родители.</p> <p>Утвърждаване на традиции и символи на училището.</p> <p>Гъвкавост при променящите се условия.</p>
СЛАБИ СТРАНИ	ОПАСНОСТИ И РИСКОВЕ
<p>Акцент върху използване на ИКТ ресурс в образователния процес.</p> <p>Да се даде възможност на учениците да развият умения за самооценка учебните часове.</p> <p>Да се използват в по-голяма степен разнообразни методи на преподаване.</p> <p>Да се увеличат дейностите свързани с развитие на социални, граждански и демократични ценности.</p>	<p>Недостиг на финансиране</p> <p>Намаляване броя на учениците</p> <p>Намаляване на мотивацията за учене на учениците</p> <p>Недостатъчно познаване на нормативната уредба от страна на част от педагогическия персонал.</p>

3. ПОЕМАНЕ НА ОТГОВОРНОСТ

Нуждата от четиригодишната Стратегия за развитие на СУ „Никола Вапцаров“ за периода 2020-2024 г. е продиктувана от промените в страната ни в образователната политика след влизане в сила на Закона за предучилищното и училищното образование и държавните образователни стандарти. Тя е съобразена с националната и регионална политика в сферата на образованието. Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната образователна среда и представят нашите виждания за качествено образование образователните принципи и цели, заложи в текстовете на ЗПУО.

Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика на партньорство в образователния процес, в която водеща роля имат учениците и учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите като заинтересовани страни.

4. МИСИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Училището подкрепя и подпомага усилията на всяко дете да израсне като личност с богата култура, с ярко изразено гражданско съзнание и поведение, с висока нравственост и толерантност към другия, чрез творческо преподаване и развитие на индивидуалността и творческите заложби и формиране и развитие на личностни качества и социална компетентност на децата и учениците в СУ „Никола Вапцаров“ като уникални личности и достойни граждани за изграждане на демократично общество.

СУ „Никола Вапцаров“ - гарант за качествен образователно-възпитателен процес и формиране на личности с ярко изразено гражданско съзнание и поведение.

5. ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

„Заедно можем повече“

50 годишната история на СУ „Никола Вапцаров“ формира заслужено визията му на едно от най-добрите училища в град Пловдив, район Северен. Утвърдило се е като средище на висока култура, творчество и образование за млади и стари. Днес е водещо с постигнати много добри резултати на всички нива – външно оценяване, областни и национални олимпиади, спортни състезания. Като общинско СУ „Никола Вапцаров“ и в бъдеще ще акцентира върху високото качество на овладяване на знания и развитие на умения и компетентности и създаване на условия за усъвършенстване на образователната среда чрез активно участие на всички субекти, ангажирани с възпитателни дейности на децата и учениците.

СУ „Никола Вапцаров“ е училище, гарантиращо знание за бъдещето..

6. ПРИНЦИПИ

Основни принципи при разработването на стратегията са както общоприетите училищни ценности, произтичащи от редица нормативни документи, така и изведените четири приоритетни стълба в доклада на ЕК по образование:

➤ **Учене за знания и компетенции** („да се учим да учим”)

- **Учене, насочено към професионални умения** – да откриваме другите, да ги разбираме и да работим заедно за постигане на общи цели („учене за да живеем в разбирателство с другите”)
- **Учене, насочено към оцеляване в ситуации** на промени, конфликти и кризи („да се учим да бъдем”)
- **Отговорност** - относно действия, решения и избор за по-добро бъдещо развитие
- **Единство в многообразието** – зачитане на различната култура и традиции, но единни спрямо общите човешки ценности
- **Новаторство** – представяне и реализиране на непознати до този момент идеи, водещи до успех
- **Автономност** – самоуправление съгласно Закона за предучилищното и училищното образование
- **Ефективност** – целесъобразни действия и стремеж към високи постигнати резултати по отношение на поставените цели
- **Законосъобразно** – осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове
- **Всеобхватност** – училищните политиките да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС.
- **Прозрачност** – всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни.
- **Документиране** –документиране на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни актове и тяхното съхранение и архивиране.
- **Обратна връзка** –получаване на отговори и реагиране на предложенията на участниците в комисиите и предложенията на ПС.
- **Приемственост** –новите политики, свързани с образователната реформа няма да отрекат вече поетите ангажиментите в рамките на образователната институция и стратегията няма да ги подменя с нови. Добрият опит ще бъде не само съхранен, но и ще продължи да се мултиплицира.
- **Равнопоставеност** – всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и оперативни цели.

7. ЦЕЛИ

7.1. ГЛАВНА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

Повишаване авторитета на СУ „Ниола Вапцаров“ чрез изградена единна и ефективна система за управление, която да осигури високо качество на образованието и превръщането на институцията в търсена и конкурентноспособна. Главната стратегическата цел на СУ „Никола Вапцаров“ е ориентирана към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Формиране

на личностни качества, ценности, нагласи и мотиви които да подпомагат пълноценното развитие на детето и ученика като индивидуалност и член на обществото.

7.2. ПРИОРИТЕТИ

1. По-високо качество и ефективност на образователния процес в СУ „Никола Вапцаров“ и оптимално развитие на творческия потенциал и заложби на учениците.
2. Повишаване ефективността на управление в СУ „Никола Вапцаров“
3. Внедряване и използване на иновации в образованието и по-ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии. Изграждането на вътрешна информационно- комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели.
4. Развитие на проектната дейност. Набавяне на ресурси от външната среда.
5. Адекватна материална и технологична база, отговаряща на нуждите на образованието в момента.
6. Безопасна среда за труд и обучение. Отчетени са състоянието и потребностите към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона..

7.3 СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Стратегическите цели следва да бъдат разглеждани като основата или изходната точка за идентифициране на оперативните цели. Стратегическите цели се поставят в дългосрочен план.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: повишаване качеството и ефективността на образователния процес чрез личностно-ориентирания подход и стимулиране на развитието, творческите заложби и потенциала на всеки ученик, създаване на учеща среда за осигуряване на щастливо детство за всяко дете.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: повишаване ефективността на управлението на училището.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: привличане на ресурси от общността и външната среда, участия в национални и международни програми и проекти на Европейския съюз и тяхното реализиране.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: осигуряване на съвременна и адекватна на ОВП материална и технологична обезпеченост на училището.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5: партньорство между всички институции участващи в образователния процес

7.4. ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

Разработените оперативните цели (краткосрочни в годишния план за дейността) произтичат от целите и принципите на училищното образование, както и от областите на наблюдение за изградена система за управление на качеството на образователна институция

1. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА;
2. УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДАТА;

3. УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС;
4. УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЦЕСА НА ВЪЗПИТАНИЕ И СОЦИАЛИЗАЦИЯ ;
5. ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1:

УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА

Разработване и утвърждаване на единна и непротиворечива система за ефективно управление на институцията.

Дейност 1. Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието:

- 1.1. Изготвяне на анализ на образователната реформа в страната в контекста на европейските политики и стратегически цели за превръщането на образованието като национален приоритет и намиране мястото на образователната институция в контекста на промените. Квалификация на ръководния персонал по проблемите, свързани с образователната реформа и адаптирането на училищните политики към новите образователни цели.
- 1.2. Създаване на вътрешни училищни документи за изпълнение дейностите по стратегическите и оперативни цели, свързани с качеството на образованието в СУ „Никола Вапцаров“, Актуализация на вътрешните нормативни актове спрямо промените в нормативната база на национално ниво.
- 1.3. Изграждане на училищна Система за качество.
 - 1.3.1 Разработване на общи и специфични училищни стандарти за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на училищната среда, възпитание на учениците и училищно партньорство.
 - 1.3.2 Адаптиране на политики за постигането на образователните цели спрямо ЗПУО и стандартите.
 - 1.3.3 Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка – всяка година, съгласно изискванията на Стандарта за учебния план, приемането им с решение на педагогическия съвет, съгласуване с обществения съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование се утвърждава от директора на училището.
 - 1.3.4. Разработване на годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището.
 - 1.3.5 Изграждане на училищни екипи за:
 - ✓ подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
 - ✓ изграждане на позитивен организационен климат;
 - ✓ утвърждаване на позитивна дисциплина;
 - ✓ развитие на училищната общност
 - 1.3.6 Предефиниране на политики, приоритети и ценности.
 - 1.3.6.1 Ясно дефиниране на системата от индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция.
 - 1.3.6.2 Запознаване със Стандарта за инспектиране и изготвяне на вътрешна система за ефективен мониторинг и контрол.

/ЕФЕКТИВЕН = РЕЗУЛТАТЕН, А НЕ ФИКТИВЕН/

Дейност 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Дейности по показатели:

- 2.1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти:
 - 2.1.1. Изграждане на училищни екипи за разработване на проекти.
 - 2.1.2. Провеждане на обучение на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.
- 2.2. Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на училищния бюджет.
 - 2.2.1. Адаптиране на Системите за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Стандарта за финансиране към ЗПУО:
Разработване на
 - ✓ Счетоводна политика на образователната институция.
 - ✓ Процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение
 - ✓ Процедура по осигуряването на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции
 - ✓ Система за двоен подпис
 - ✓ Инструкция за вътрешния контрол във връзка с поемането на задължения и извършване на разход.
 - ✓ Инструкция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи
 - ✓ Работна инструкция за контрол върху общинската собственост.
 - 2.2.2. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна уредба.
 - 2.2.3. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.

Дейност 3: Квалификационна дейност

- 3.1. Планиране, реализиране и документиране на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешно училищно ниво;
 - 3.1.1. Запознаване на педагогическите специалисти с Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и условия и ред за повишаване квалификацията на учителите, директорите и другите педагогически специалисти – „Учители, директори и други педагогически специалисти“ и повишаването на тяхната квалификация в Раздел три от същата глава.
 - 3.1.2. Ежегодно проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат съобразно придобитите нови компетентности.
 - 3.1.3. Изработване на План за квалификация, съобразен с изискването педагогическите специалисти да повишават квалификацията си с не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране и не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки;

3.1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на децата и учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

3.1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.

3.1.6. Мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.

3.2. Планиране, реализиране и документиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции

3.2.1. Изграждане на система за външна квалификация.

3.2.2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации.

3.3. Споделяне на ефективни практики.

3.3.1. Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.

3.3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:

✓ Дни на отворени врати, събирания на Предметни комисии, Методически обединения и др.

✓ Осигуряване на условия за популяризиране на добрия педагогически опит /клубове, техника, постери и др. – по направления – хуманитарно, природонаучно, технологично, изкуства и спорт

3.3.3. Споделяне на добрите педагогически практики и взаимните посещения на часовете на учителите и възпитателите – всеки учител и възпитател да представи поне 1 урок (самоподготовка, занимание по интереси) пред своите колеги;

3.3.4. Повишаване резултатите на учениците по български език, литература и подобряване четивната грамотност и презентационни умения на учениците

Дейност 4: Нормативно осигуряване

4.1. Осигуряване на достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;

4.1.1. Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция /справка СФУК/

✓ Инструкция за вътрешна комуникация;

✓ Правилник за документооборота

4.1.2. Запознаване на педагогическия екип със Стандарта за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите.

4.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;

4.2.1. Осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека;

4.2.2. Поетапна актуализация на библиотечните единици.

4.3. Състояние на училищната документация.

4.3.1. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация съгласно

Стандарта за информация и документите;

4.3.2. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на Стандарта за информация и документите.

4.4. Поддържане състоянието на библиотечната информация съгласно изискванията на Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.

4.4.1. Набавяне на справочна и художествена българска литература;

4.4.2. Справочна и художествена англоезична литература;

4.4.3. Философска и психологическа литература

4.4.4. Методическа литература и др.

4.4.5. Провеждане на инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.

Дейност 5: Училищен персонал

5.1.Разработване на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала

5.1.1. Вътрешни указания за осъществяване на подбор при назначаване на персонал, за сключване и прекратяване на трудови договори.

5.1.2. Инструкция за вътрешна комуникация;

5.2.Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;

5.2.1. Правилник за вземане на управленски решения.

5.2.2. Политика на сътрудничество със заинтересованите лица при вземане на управленски решения, свързани с развитието на образователната институция.

5.3.Създаване на правила за делегиране на права;

5.3.1 Разработване на процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение.

5.3.2. Процедури по разрешение, одобрение, оторизация и разделяне на отговорностите.

5.4. Изработване на критерии за оценка труда на учителите и служителите;

5.4.1 Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование

5.4.2 Адаптирани критерии за диференцирано заплащане труда на педагогическите и непдагогически специалисти съгласно стандарта за финансиране.

5.4.3 Адаптиране на вътрешните правила за работната заплата спрямо стандарта за финансиране.

5.5.Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;

5.5.1.Изграждане на комисия за управление на качеството на образованието като помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията

5.5.2.Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция.

5.6.Разработване на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности.

5.6.1.Вътрешни политики за допълнителна подкрепа и ресурсно подпомагане.

5.6.2. Регламентиране съвместната дейност на ръководството, класните ръководители и екипите за подкрепа на личностното развитие.

5.6.3. Изграждане на система за менторство на новоназначени педагогически специалисти и условия за приемственост при заместване.

5.7. Създаване на правила за качество на административното обслужване.

5.7.1. Антикорупционна програма;

5.7.2. Работна инструкция за регистриране и разглеждане на сигнали за корупция.

5.8. Усъвършенстване системата за квалификационната дейност на учителите; обвързване на кариерното развитие със системата за диференцирано заплащане и други стимули за повишаване на мотивацията на педагогическите кадри за професионално усъвършенстване и тяхната активност в развитието на иновативни практики;

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2:

УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДАТА

Изграждане на училищен механизъм за адаптиране на ученика към училищната среда.

Дейност 1. Индивидуална среда на ученика

1. Разработване на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда

1.1. Запознаване със Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване;

1.2. Изграждане на система за охрана и сигурност с видеонаблюдение и жива охрана.

1.2.1. Изграждане на механизъм с мерки и дейности за адаптиране на училищната среда към ученика и условията в различните форми на обучение, сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене.

1.2.2. Актуализация на Оценката на риска на физическата среда от Службите по трудова медицина и изпълнение на конкретните предписания спрямо Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване

1.2.3. Изграждане на ГУТ и училищна Комисия по безопасност и здраве и уреждане на правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете;

1.3. Регламентиране условията за записване и промяна на формите на обучение за конкретната учебна година съгласно Стандарта за организация на дейностите чл. 31, ал. 3 и чл. 12, ал. 2 на ЗПУО.

1.4. Създаване на възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;

1.5. Осигуряване на условия за неформално и информално учене.

1.6. Осигуряване на алтернативни форми на обучение (Комбинирана, когато поради извънредни обстоятелства присъственият образователен процес в училището е установен, както и в случаите по чл.105 от ЗПУО след заповед на министъра на образованието и науката обучението на учениците, записани в дневна, индивидуална и комбинирана форма на обучение се осъществява доколкото и ако е възможно от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии и

включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и оценяването (форма на обучение)

1.7. Осигуряване на условия за интерактивно учене.

1.7.1. Създадени възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети;

1.7.2. Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики;

1.7.3. Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и разработване на различни образователни материали (вкл. интерактивни методи на преподаване)

1.7.4. Създаване условия за гъвкаво прилагане, изменение и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по-добри резултати от ученето;

1.7.5. Създаване условия за използване на интерактивни техники за окуражаване на учениците да правят връзки и да участват активно в учебния процес.

Дейност 2: Изграждане на училището като социално място

2.1. Създаване условия за *интегриране на ученици* със СОП;

2.2. Запознаване със Стандарт за приобщаващото образование; Изготвяне на програма за осигуряване на равен достъп до образование;

2.3. Предприемане на мерки за *социализиране на ученици*, за които българският език не е майчин; Програма за превенция на ранното напускане от училище.

- Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование, органите за закрила на детето и др.

2.4. Изграждане на правила за разрешаване на възникнали *конфликти*;

- Изграждане на механизъм за превенцията и разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността
- Създаване на правила в училищните общности за решаване на конфликти в дух на сътрудничество с цел постигане на бързи и обосновани резултати посредством използването на доказани стратегии за решаване на конфликти.

Изграждане на училищна комисия за превенция на тормоза и насилието.

2.5. Реализиране на дейности за превенция и разрешаване на конфликти;

2.5.1. Съвместна работа на педагогическия съветник с класните ръководители по изпълнение на Програмата за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

2.5.2. Осигуряване на практически опит в интеркултурното сътрудничество за учащи се и преподаватели.

3. Изграждане на вътрешна информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;

3.1. Интернет страница на училището;

3.2. Електронен дневник;

4. Осигуряване на начини и средства за разпространяване на информацията;

- 4.1. Провеждане на ефективна медийна политика;
- 4.2. Поддържане интернет страница на училището;
- 4.3. Поддържане на фейсбук-групата на училището
5. Поддържане на училищния сайт с актуална информация.
6. Утвърждаване положителния облик на училището в общността и чувството за принадлежност към него от всеки възпитаник.
7. Защита на личностното достойнство на учениците и учителите в синхрон с демократичните процеси в обществото.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3:

УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

Управление на образователния процес чрез внедряване на ефективна система за обучение и учене, ориентирана към мислене.

Дейност 1: Учебна дейност

- 1.1. Разработване и въвеждане на модел за подготовка и планиране на уроците, включващ:
 - 1.1.1 Разработване и утвърждаване на тематичен план на учебния материал, съобразен с ДОС и учебния план на училището. Предварително планиране целите на урока. Тяхното ясно формулиране и правилно обосноваване
 - 1.1.2 Съобразяване на урочното планиране с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост
 - 1.1.3 Гъвкаво променяне на годишното и урочното планиране при необходимост
 - 1.1.4 Предвиждане на мерки за диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици в урочните планове.
 - 1.1.5 Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за затвърдяване съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване.
 - 1.1.6 Адаптиране на урочните планове за различните паралелки спрямо равнището на подготовка и различните потребности на учениците.
 - 1.1.7 Предварителна подготовка на учебни материали за урока.
 - 1.1.8 Включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, с презентации, с информационни съобщения и др.
- 1.2. Изграждане на ясна и методически обоснована структура на урока:
 - 1.2.1. Включване на значителна част от учениците в отделните структурни елементи на урока и събуждане на интереса им и на необходимост от аргументирана позиция и защитата ѝ.
 - 1.2.2. Открояване на структурни елементи, които са предпочитани и очаквани от учениците.
 - 1.2.3. Целесъобразно управляване на урочното време и постигане на баланс между отделните структурни елементи.
 - 1.2.4. Осъвременяване и актуализиране на учебното съдържание от страна на учителя.
- 1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

1.3.1. Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване съвременни информационни и комуникационни технологии в обучението.

1.3.2. Самостоятелно разработване на мултимедийни и електронни уроци.

1.3.3. Осигуряване на обученията за методически насоки за работата с интерактивно съдържание в мултимедийна и електронна среда.

1.3.4. Интерактивен подход на обучение, създаване условия за формиране на умения за правилно, трайно, самостоятелно и съзнателно усвояване на учебния материал.

1.3.5. Иновативни методи на преподаване.

Дейност 2: Оценяване и самооценяване

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици.

2.1.1. Запознаване и спазване на ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Разясняване на педагогическите специалисти на целите и подходите за тълкуване на резултатите: нормативен, критериален, смесен, както и функциите на оценяването – диагностична, прогностична, констатираща, информативна, мотивационна, селективна.

2.1.2. Осигуряване на обучение за учителите, свързано с методи на оценяване на учениците, тестово изпитване, формиране на оценка, използване на разнообразни форми на проверка и оценка:

2.1.3. Прилагане на разнообразие от форми за проверка и оценка на постиженията на учениците

(формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване).

2.1.4 Осигуряване на възможности за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене.

2.2. Изготвяне на критерии за оценяване, известни на учениците

2.2.1. Разработване и утвърждаване на училищни „стандартни“ /училищни добри практики/ за оценяване по отделни предмети и запознаване на учениците с тях.

2.2.2. Провеждане на ежегодни информационни кампании в началото на учебната година с ученици и родители за запознаване с критериите за оценяване.

2.2.3. Прилагане на еднаква система и единни изисквания за оценяване при различни учители по един предмет.

2.2.4. Изготвяне на график за датите за тестовете и класните работи предварителното му оповестяване на учениците и на родителите. Наличие на доказателства, чрез които това може да бъде доказано.

2.3. Изграждане на система за визуализиране на резултатите от НВО и ДЗИ на училищно равнище във вид, който е удобен за анализи и обработка с цел разработване на политики за подобряване на резултатите.

2.3.1. Генериране на данни в системата

- средните резултати на училището от националното външно оценяване,
- средните резултати за областта, □□ средните резултати за страната,
- представяне на средните резултати на учениците по пол и за език, на който най-често се говори в семейството.

2.3.2. Публично оповестяване на данните.

- 2.4. Разработване на вътрешни нормативни актове, които да гарантират ритмичност на оценяването.
- 2.4.1. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването.
- 2.4.2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове.
- 2.4.3. Установяване на дефицитите от входното равнище и предприемане на мерки за преодоляването им.
- 2.4.4. Провеждане на текущо изпитване за установяване на изходното равнище на учениците преди оформянето на годишната оценка по учебните предмети, по които не се провежда класна работа и не се провежда външно оценяване.
- 2.5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.
- 2.5.1. Аргументирано устно и писмено оценяване
- 2.5.2. Подпомагане на учениците да преценяват и да се самооценяват, за да знаят какво трябва да развият у себе си.
- 2.5.3. Разяснение пред учениците на методиката за групови изпитвания

Дейност 3: Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

- 3.1. Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.
- 3.1.1. Изграждане на политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:
- Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
 - Изграждане на позитивен организационен климат;
 - Утвърждаване на позитивна дисциплина;
 - Развитие на училищната общност.
- 3.1.2. Превенция на обучителните трудности и ранно отстраняване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
- 3.2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката
- 3.2.1. Създаване на условия за проектно учене;
- 3.2.2. Използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане умения за работа в екип.
- 3.3. Установяване от учителя на позитивна атмосфера в паралелките
- 3.3.1. Планиране и реализация на дейности по:
- осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда;
 - зачитане на учениците като активни участници в образователния процес;
 - получаване на информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията на учениците;
 - осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;
 - осигуряване на индивидуално консултиране по проблеми, свързани с тяхното поведение и взаимоотношенията с връстници, родители и учители.
 - осигуряване на условия за участие в проектни дейности за формиране на знания, умения и нагласи за здравословен начин на живот.

- екологично възпитание чрез проектни дейности, хепънинги, състезания и др.
- 3.3.2. Обсъждане на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план чрез формите на ученическо самоуправление.
 - 3.3.3. Подпомагане на учениците за получаване на съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на тяхното мнение по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността
 - 3.3.4. Поощряване с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.
 - 3.3.5. Участие в ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището
 - 3.3.6. Развиване на система за извънкласни и извънучилищни дейности, които спомагат за по - добрата организация на свободното време и са насочени към развитие на творческия потенциал на учениците и децата от ПГ, като възможности за увеличаване на привлекателността на училището.
 - 3.3.7. Прилагане на различни форми на обучение – самостоятелна, индивидуална и комбинирана.

Дейност 4: Повишаване резултатите от обучението

- 4.1. Подготовка на учениците за успешно полагане на изпитите от НВО и ДЗИ.
- 4.2. Организиране на допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.
- 4.3. Консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.
- 4.4. Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма за ученици със СОП, които са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план.
- 4.5 Изготвяне на програма за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

Дейност 5: Надграждане на знания и умения

- 5.1. Организиране от училището на състезания, конкурси и др. в различни области
- 5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения.
- 5.3. Подготовка за участие на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
- 5.4. Изграждане на екипи за работа по проекти
- 5.5. Осигуряване на кариерно ориентиране на учениците, интегрирано в общообразователния и възпитателен процес.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4:

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЦЕСА НА ВЪЗПИТАНИЕ И СОЦИАЛИЗАЦИЯ

Изграждане на училищни политики за възпитание и социализация на учениците.

Дейност 1: Реализация на политики и мерки, свързани с възпитанието и социализацията на децата.

- 1.1. Разработване на план за възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите
 - 1.2. Разработване на система от специални мерки за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището за осигуряване на интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно - нравственото и физическото им развитие в съответствие с техните потребности, способности и интереси.
 - 1.3. Изграждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми.
 - 1.4. Създаване на система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.
 - 1.5. Създаване и функциониране на различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност. Разработване на планове по направления за усвояване на ключовите компетентности.
 - 1.6. Назначаване на педагогически съветник и/или психолог в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност.
 - 1.7. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.
- Изготвяне на системен периодичен анализ на резултатите от дейността на комисията;
Предприемане на мерки за подобряване на резултатите.

Дейност 2: Инициативи по основни направления на възпитателната дейност

- 2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.
 - На ниво паралелки;
 - Чрез формите на ученическото самоуправление;
 - Чрез проекти и програми;
 - Чрез съдействие от компетентни органи.
- 2.1.1. кариерно ориентиране и консултиране;
- 2.1.2. превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици;
- 2.1.3. педагогическа и психологическа подкрепа.
 - Чрез осигуряване на обща подкрепа:
 - екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
 - кариерно ориентиране на учениците;
 - занимания по интереси;
 - библиотечно-информационно обслужване;
 - грижа за здравето;
 - дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
 - Чрез осигуряване на допълнителна подкрепа
- 2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия
- 2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им

- Провеждане на професионално подготвени анкети за констатиране социалния статус на учениците.
- 2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.
- 2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот.
- Здравни беседи;
 - Дискусии с представители на здравни организации;
 - Обучения;
 - Състезания.
- 2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците срещи с лесовъди, състезания на открито; посещения в близки местности др.
- 2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности. Патриотичен календар на класа.
- Ученически инициативи за изразяване почит към националните герои и вековната ни история – разписани инициативи за всеки празник, вкл. творби на учениците и възможности за публикуването освен в училищните, и в местни и национални медии.
- 2.8. Ритуализация на училищния живот.
- Патронен празник;
 - Символи.
- 2.9. Организиране на форуми за изява на таланти деца от ученици.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5:

ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧАСТВО НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.

ОБЛАСТ: УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО

Дейност 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование.

1.1. Създадени условия за подкрепа на млади учители – Система за наставничество или менторство.

1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището. Разширяване на работата на професионалната учебна общност.

1.3. Изграждане на комисии за включване на учителите в управлението на промените в училището и оказване на доверие при взимането на управленски решения с дългосрочен ефект.

2.Разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.

2.1. Планиране на дейности и форми на сътрудничество за осигуряване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование

2.2. Планиране и реализиране на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

2.3. Изграждане на механизъм за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическия екип за усвояване на ключовите компетентности, Родителския клуб, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление

2.2.1. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и тематични инициативи на паралелките.

2.2.2. Реализиране на дейности за удовлетворяване на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.

2.2.3. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности

✓ Коледни конкурси;

✓ Училищни изложби;

✓ Форуми за превенция на агресията и насилието

✓ Дарения за деца в тежко социално положение

2.4. Провеждане на разяснителна кампания сред родителите на общи родителски срещи за механизма за осигурен достъп до учебната документация, техните права и задължения спрямо ЗПУО и Стандартите.

2.5. Дейност на Училищното настоятелство

2.6. Организиране на „Училище за родители“ – по проблемите за отговорността за възпитанието и образованието на децата и учениците, подобряване на грамотността на учениците

2.7. Дейност на Обществения съвет

Дейност 2: Външно партньорство

2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление:

2.1.1. Партньорство с висши училища при продължаващата квалификация на учителите

2.1.2. Партньорство с други училища в областта и страната при организирането на различни състезания.

2.1.3 Партньорство с органите на местно самоуправление при подготовката, реализирането и управлението на национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията

2.3. Взаимодействие с местната общественост

- 2.4. Сътрудничество със социалните партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизирани на материалната база на институцията
- 2.5. Представяне стратегията за развитието на училището пред родителската общност.
- 2.6. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез анкети, интервюта и др.
- 2.7. Партньорско сътрудничество с училища в България и чужбина;

8. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗГРАЖДАНЕ СИСТЕМАТА ЗА КАЧЕСТВО

- 8.1. Утвърден план за изпълнение на стратегическата цел
- 8.2. Актуализирани вътрешни правилници.
- 8.3. Разработен и утвърден училищен стандарт за качество на училището
- 8.4. Разработени актуални вътрешни нормативни актове.
- 8.5. Разработени и утвърдени училищни учебни планове – по паралелки за I – XII класове за 2020-2021 год./
- 8.6. Разработена и утвърдена програма за целодневна организация /за 2020-2021 год./
- 8.7. Изградени училищни екипи за: подкрепа за личностно развитие на детето и ученика; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина; развитие на училищната общност. /за 2020-2021 год./
- 8.8. Изградени училищни екипи за разработване на проект.
- 8.9. Проведени обучения на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.
- 8.10. Разработени и актуализирани вътрешни нормативни актове по СФУК /за 2020-2021 год./
- 8.11. Наличие на училищен сайт с актуална информация
- 8.12. Разработен и актуализиран бюджет от 01.01.2020 спрямо Стандарта за финансиране на институциите и Стандарта за управление на качеството. Публикувани на сайта на училището:
- Бюджет на училището;
 - Отчети по тримесечия, полугодия и календарна година; Процедура за възлагане на обществена поръчка.
 - Обществени поръчки на училището /хранене, ремонти, доставки и др.
- 8.13. Разработени процедури по постъпване и разходване на извънбюджетните средства
- 8.14. Относителен дял (%) приходи от наеми, проекти, спонсорства дарения спрямо общия бюджет.
- 8.15. Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в продължаваща квалификация.

- 8.16. Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в 16 учебни часа вътрешна квалификация.
- 8.17. Публикуване на интернет страницата на училището на вътрешна система за управление на качеството.
- 8.18. Изградена вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция.
- 8.19. Наличие на училищен архив
- 8.20. Вътрешни правила за архивиране на документите;
- 8.21. Изработена номенклатура на делата съгласно изискванията на Държавен архив.
- 8.22. Набавена справочна и художествена българска литература;
- 8.23. Философска и психологическа литература; методическа литература и др. Проведена инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.
- 8.24. Утвърдени вътрешни правила и процедури за назначаване и съкращаване на персонал
- 8.25. Утвърден механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;
- 8.26. Утвърдени правила за делегиране на права
- 8.27. Утвърдени критерии за оценка труда на учителите и служителите
- 8.28. Изградени: Система за охрана и сигурност; Механизъм с мерки и дейности за адаптиране на ученика към училищната среда; Актуализирана оценка на риска
- 8.29. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности – клубове, школи и др.
- 8.30. Осигурени алтернативни форми на обучение.
- 8.31. Осигурени условия за интерактивно учене:
- 8.32. Наличие на достъпни източници: Научна литература за подготовка на педагогическите специалисти; Методически помагала на електронен и хартиен носител; Интернет платформа за справочна литература;
- 8.33. Кабинети и стаи с интерактивна образователна среда;
- 8.34. Брой проверки за педагогически контрол, свързан с интерактивния образователен процес.
- 8.35. Утвърдени мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;
- 8.36. Изградени правила за разрешаване на възникнали конфликти
- 8.37. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;
- 8.38. Изграждане на вътрешна информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;
- 8.39. Електронен дневник;
- 8.40. Брой обсъдени, планирани и реализирани съвместни уроци- предварително определени и операционализирани цели на урока според особеностите на учебния материал, мястото на урока в системата от уроци по темата, нивото на подготовка на класа, потребностите на учениците

- 8.41. Брой проведена входяща, изходяща диагностика и анализирани резултати.
- 8.42. Има механизъм за промяна на годишното и урочното планиране съобразно потребностите на учениците
- 8.43. Брой проведени учебни часове извън класната стая.
- 8.44. Брой разработени материали за диференцирано обучение според равнището на справяне на учениците
- 8.45. Брой подготвени разнообразни учебни материали за урока, съответстващи на различните стилове на учене на учениците.
- 8.46. Брой уроци, в които учениците са включени в предварителната подготовка на урока.
- 8.47. Брой проведени инициативи с включване на родители.
- 8.48. Брой на реализирани дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения
- 8.49. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
- 8.50. Брой изградени екипи за работа по проекти
- 8.51. Брой учители, подготвили ученици-призъори на състезания, олимпиади и др.
- 8.52. Утвърден план на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите
- 8.53. Утвърдена система за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището
- 8.54. Утвърдена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности
- 8.55. Наличие на функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност.
- 8.56. Наличие на педагогически съветници и /или психолози в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност
- 8.57. Брой споделени добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.
- 8.58. Брой срещи с институции: с Агенцията за закрила на детето, структурите на полицията, представители на с местната общественост, социални партньори.
- 8.59. Предприети мерки за отстраняване на противообществените прояви.
- 8.60. Брой проведени анкети, брой срещи и разговори с доказан ефект.
- 8.61. Брой разговори, наблюдения и проучвания
- 8.62. Брой проведени здравни беседи; дискусии с представители на здравни организации; обучения; състезания в училището.
- 8.63. Брой реализирани дейности с екологична насоченост.
- 8.64. Брой реализирани дейности за възпитание на национални и общочовешки ценности.
- 8.65. Утвърден механизъм и система за партньорство. Система за наставничество
- 8.66. Брой проведени родителски срещи в училището с отделните паралелки
- 8.67. Съвместно разработени и утвърдени Вътрешни правила за работната заплата, училищни критерии за диференциране труда на учителя и др.

- 8.68. Проведени заседания на педагогическия съвет с присъствието на представители на родителската общност. Брой взети съвместни решения;
- 8.69. Брой съгласувани и утвърдени училищни нормативни актове.
- 8.70. Брой изготвени анкети за проучвания.

9. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ:

Област: Управление на институцията

Критерий 1: Система за осигуряване качество на образованието

Показатели:

- 1.1. Наличие на училищна програма за повишаване качеството на образованието;
- 1.2. Наличие на вътрешноучилищни критерии за установяване качеството на образованието;
- 1.3. Създадена вътрешна система за осигуряване качеството на образованието;
- 1.4. Създаден механизъм за мониторинг и контрол на образованието;
- 1.5. Създаден механизъм за ранно предупреждение;
- 1.6. Изготвен доклад от проведена самооценка с изводи и мерки за осигуряване на по - високо качество за образованието.

Критерий 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Показатели:

- 2.1. Участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване и реализиране на училищни проекти;
- 2.2. Законсъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на бюджета;
- 2.3. Наличие на приходи на училището

Критерий 3: Квалификационна дейност

Показатели:

- 3.1. Реализиране на квалификационната дейност за педагогическия персонал на вътрешноучилищно ниво;
- 3.2. Реализиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции;
- 3.3. Споделяне на ефективни практики.

Критерий 4: Нормативно осигуряване

Показатели:

- 4.1. Осигурен достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;
- 4.2. Осигурен достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;
- 4.3. Състояние на училищната документация.

Критери 5: Училищен персонал

Показатели:

- 5.1.Наличие на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала;
- 5.2. Откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;
- 5.3. Делегиране на права;
- 5.4. Критерии за оценка труда на учителите;
- 5.5. Наличие на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;
- 5.6. Наличие на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности;
- 5.7. Качество на административното обслужване.

Област: Училищна среда

Критерий 1: Индивидуална среда на ученика

Показатели:

- 1.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда;
- 1.2. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;
- 1.3. Осигурени условия за интерактивно учене.

Критерий 2: Училището като социално място

Показатели:

2. 1.Създадени условия за интегриране на ученици със СОП;
- 2.2. Предприети мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;
- 2.3. Наличие на правила за разрешаване на възникнали конфликти;
- 2.4. Дейности за превенция и разрешаване на конфликти;
- 2.5. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;
- 2.6. Наличие на училищен сайт с актуална информация.

Критерий 3: Материално-техническа база

Показатели:

- 3.1. Наличие на ефективен пропускателен режим, ориентири за ученици, родители и други външни лица;
- 3.2. Осигуреност с материали и консумативи;
- 3.3. Функционално място на ученика в класната стая/кабинета – наличие на регламентирани отговорности за реда и чистотата на работното място и спазването им. Опазване на интериора и екстериора на училището;

Критерий 4: Информационни ресурси

Показатели:

- 4.1. Информационна система за движение на информацията;
- 4.2. Осигуреност на училището с интернет;

4.3. Наличие и качество на компютърна техника;

Област: Обучение

Критерий 1: Учебна дейност

Показатели:

- 1.1. Подготовка и планиране на уроците
- 1.2. Структура на урока – ясна за учениците, установена от проведен педагогически контрол
- 1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

Критерий 2: Оценяване и самооценяване

Показатели:

- 2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици
- 2.2. Критерии за оценяване – известни на учениците
- 2.3. Обсег на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети от професионална подготовка
- 2.4. Ритмичност на оценяването
- 2.5 Изградени умения у учениците за самооценяване

Критерий 3: Взаимоотношения ученик -учител; ученик-ученик

Показатели:

- 3.1. Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците
- 3.2. Умения за работа в екип в паралелката.
- 3.3. Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките

Критерий 4: Резултати от обучението

Показатели:

- 4.1. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО и ДЗИ към общия брой ученици съответно в IV, VII и XII клас.
- 4.2. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.
- 4.3. Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година
- 4.4. Относителен дял на учениците, подлежащи на задължително обучение

Критерий 5: Надграждане на знания и умения

Показатели:

- 5.1. Организирано от училището състезания, конкурси и др.
- 5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения
- 5.3. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
- 5.4. Изградени екипи за работа по проекти

Критерий 6: Педагогически постижения

Показатели:

6.1 Относителен дял на учителите с придобита следдипломна квалификация спрямо броя на заявителите такава. 6.2. Брой учители, подготвили ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.

Област: Възпитателна дейност

Критерий 1: Организация на възпитателната дейност

Показатели:

- 1.1. Планиране на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите
- 1.2. Създадена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности
- 1.3. Създадени и функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност
- 1.4. Наличие на педагогически съветници и психолози в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност
- 1.5. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

Критерий 2: Дейности по основни направления на възпитателната дейност

Показатели:

- 2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.
- 2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия
- 2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им
- 2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.
- 2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот
- 2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците
- 2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности
- 2.8. Ритуализация на училищния живот

Област : Училищно партньорство

Критерий 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

Показатели:

- 1.1. Партньорство между преките участници в училищното образование
- 1.2. Създадени условия за подкрепа на млади учители
- 1.3. Включване на учителите в управлението на промените в училището

- 1.4.Партньорство на училищното ръководство с методическите обединения, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление
- 1.5.Средна посещаемост на родители на родителска среща – годишно
- 1.6.Удовлетвореност на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.
- 1.7. Участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности
- 1.8. Осигурен достъп на родителите до учебната документация
- 1.9. Функциониращ Родителски клуб
- 10.Дейност на училищното настоятелство
- 1.11. Дейност на Обществения съвет

Критерий 2: Външно партньорство

Показатели:

- 2.1.Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление
- 2.2.Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията
- 2.3.Взаимодействие с местната общественост
- 2.4.Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизирани на материалната база на институцията
- 2.5.Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси- проучвания чрез анкети, интервюта и др.

10.ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА

- ✓ Всички ученици от I до XII клас
- ✓ Педагогическите специалисти от училището; 33
- ✓ Директорът на СУ „Никола Вапцаров“
- ✓ Педагогически съвеник в училището; 1
- ✓ Административните служители в 3“
- ✓ Непедагогическият персонал в училището;
- ✓ Родителите – чрез обществен съвет, училищно настоятелство в училището;
- ✓ Социалните партньори на СУ „Никола Вапцаров“

11.АДМИНИСТРИРАНЕ

Постигането на стратегическите и оперативните цели за четири годишния период е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, източник и приблизителна стойност на финансиране.

Очакваните резултати са обвързани с редица съпътстващи процеси в хода на реформата в образователната система в България, което ги прави трудно прогнозируеми. Те се превръщат

в желано състояние, което ангажира всеки представител на образователната институция с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана.

Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователния процес.

Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на обществения съвет като орган за граждански контрол.

12. ФИНАНСИРАНЕ.

СУ „Никола Вапцаров“ работи на делегиран бюджет. Има опит при планирането и разходването на финансовите средства. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция от 2020 година като план от дейности, обхващащ управленски задължения и политики и методи, гарантира сигурност при управлението на финансовите средства и включва:

- поставяне на целите и посочване на това какви ресурси се изискват за да бъдат постигнати тези цели; - работна дейност и практики;
- мерки за контролиране на потенциалния риск.

Част от предвидените процедури в плана предвиждат именно актуализиране на процедурите по СФУК, които се нуждаят от обвързването със Стандарта за финансиране по чл. 22, ал. 2, т. 17 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на меки мерки, политики и дейности.

Дейностите, които предполагат финансови средства се осигуряват от:

- Делегирания бюджет на училището;
- Целеви средства от първостепенния разпоредител с бюджета – Кмета на общината;
- Собствени средства;
- Средства от проекти и програми, финасирани от ЕС;
- Други източници

13. МЕРКИ:

13.1. С приоритет при изпълнение на дейностите се извежда **мотивацията на целия екип** от заинтересовани страни за постигане на общата стратегическа цел, обвързана с повишаване качеството на образование в СУ „Никола Вапцаров“ Запознаване на екипа с **промените в нормативната уредба**. Това е процес от изключителна важност за реализиране на дейностите в оперативните цели и гарантира пряка ангажираност на лицата в него.

13.2. **Актуализация** на вътрешните нормативни актове и изготвянето на нови правилници и процедури съгласно целите на Закона за предучилищното и училищно образование, Държавните образователни стандарти, националните и европейски стратегически документи, както и политиките на местната власт в областта на образованието.

14.4. **Разработване** на учебни планове и програми и разработване на авторски в зависимост от интересите, способностите и компетентностите на учениците и удовлетворяване на техните потребности.

14. НАБЛЮДЕНИЕ

1. Запознаване на заинтересованите страни със стратегията за развитие;
2. Актуализиране на стратегията за развитие;
3. Ежегодно планиране на дейностите по стратегията за развитие;
4. Ежегодно отчитане на дейностите по стратегията за развитие;

15. ПРИЛОЖЕНИЯ

15.1. Приложение

1. План за изпълнение на дейностите по стратегията за развитие за 2020-2024г.